

Становище на Европейския икономически и социален комитет относно „Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета относно плавателните съдове за отдих и плавателните съдове за индивидуално използване“

COM(2011) 456 окончателен — 2011/0197 (COD)

(2012/C 43/07)

Докладчик: г-н **Miklós PÁSZTOR**

На 1 септември 2011 г. Съветът и на 13 септември 2011 г. Европейският парламент решиха, в съответствие с член 304 от Договора за функционирането на Европейския съюз, да се консултират с Европейския икономически и социален комитет относно:

„Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета относно плавателните съдове за отдих и плавателните съдове за индивидуално използване“

COM(2011) 456 окончателен — 2011/0197 (COD).

Специализирана секция „Единен пазар, производство и потребление“, на която беше възложено да подготви работата на Комитета по този въпрос, прие своето становище на 10 ноември 2011 г.

На 476-ата си пленарна сесия, проведена на 7 и 8 декември 2011 г. (заседание от 8 декември), Европейският икономически и социален комитет прие настоящото становище със 143 гласа „за“, 7 гласа „против“ и 10 гласа „въздържал се“.

1. Препоръки

1.1 ЕИСК приветства предложението за директива относно плавателните съдове за отдих и плавателните съдове за индивидуално използване. Той го възприема като важна стъпка по пътя на реализиране на общите цели на ЕС. Макар и тази директива да урежда една област с ограничено значение, нейното влизане в сила ще допринесе за изпълнението на редица хоризонтални цели. Сред тях например влизат целите на стратегията „Европа 2020“ в областта на конкурентоспособността и заетостта. Повишаването на стандартите за опазване на околната среда ще спомогне за постигане на целите на стратегиите в полза на биологичното разнообразие и чистотата на въздуха в една изключително важна област.

1.2 ЕИСК счита за особено важно, че новите правила увеличават конкурентоспособността на сектора, въпреки налагането на по-строги екологични изисквания. Всъщност целта е да се помогне на сектора да отговори на очакванията на световните пазари и по този начин да бъде подобрена неговата конкурентоспособност. ЕИСК изразява надежда, че във все повече области могат да се реализират съпоставими синергии между изискванията за качество и конкурентоспособност. Ето защо препоръчва по-тясно сътрудничество с трансатлантическите партньори с цел да се постигне съпоставимо разглеждане на параметрите за качество.

1.3 ЕИСК приветства желанието на Европейската комисия да осигури добро и безпроблемно функциониране на различните органи. Същевременно Комитетът подчертава, че на практика формулировката е толкова обща, че би трябвало да се прилагат същите процедури и да се въведат същите органи за всяка друга стока.

1.4 В общи линии ЕИСК изразява съгласие и с детайлите в предложението за директива. Той обаче препоръчва да се внесе уточнение в следните аспекти:

— следва ясно да се посочи, че стандартите за сигурност и за емисии са приложими за всички видове води, а не само за моретата;

— стандартите за сигурност се отнасят за всички посочени видове плавателни съдове;

— за плавателните съдове с малък двигател може да се предвиди по-кратък преходен период;

— що се отнася до шумовото замърсяване, следва да се засили европейският контрол върху местната подзаконова нормативна уредба.

1.5 ЕИСК призовава Европейския съюз да се стреми да заема водещо място по отношение на екологичните стандарти и разпоредби и да дава пример на останалата част от света.

1.6 Въз основа на натрупания по време на изготвянето на директивата опит, ЕИСК очаква Европейската комисия да включи в консултациите възможно най-широк кръг групи и да следи въпросниците да бъдат на разположение и да могат да се свалят от интернет на езика на всеки участник.

2. Основно съдържание на предложението за директива

2.1 Целта на предложението на Комисията е да се постигне двойно изменение в регулаторните разпоредби на Директивата за плавателните съдове с развлекателна цел, приета през 1994 г. От една страна се увеличават изискванията за опазване на околната среда, а от друга – се адаптира законодателната рамка.

2.1.1 Желателно е стандартите за опазване на околната среда да бъдат променени по две причини. Първо, поради силно увеличения брой плавателни съдове и въздействието на това явление върху околната среда. Това са преди всичко драстично повишените емисии на азотни окиси, но се наблюдава нарастване и на други замърсители в засегнатите географски райони. Второ, тъй като либералните ни стандарти за емисии вече създават конкурентен недостатък на международния пазар, най-вече спрямо Съединените щати, което поставя износа ни в трудна позиция.

2.1.2 След приемането на Регламент (ЕО) №765/2008 и Решение №768/2008/ЕО трябва да се изготви нова директива относно плавателните съдове за отдих. По отношение на задълженията на икономическите участници, органите за оценяване на съответствието и техните правомощия, органите за надзор на пазара и маркировката „СЕ“, посочените разпоредби предвиждат задължение за Комисията да хармонизира секторните разпоредби, по-специално с цел отстраняване на неяснотите, свързани с оценките на въздействието. Това би повишило правната сигурност в полза на всички участници.

2.2 Предложението има за цел да даде по-точни определения от досегашните в регламентираната сфера. Уточнени са понятията за плавателен съд за отдих и за плавателен съд за собствено ползване, както и съответните изключения. Освен това са определени и различните участници на пазара.

2.3 След това в предложението се прави подробен преглед на органите, на които е възложено да оценяват съответствието по отношение на защитата на потребителите и опазването на околната среда, както и на тяхното функциониране и техните правомощия. Предложението като цяло дава възможност на местните и националните власти да използват изискванията на директивата като основа, а когато я прилагат, да отчетат и потенциалните местни възможности и нужди, в съответствие с принципа на субсидиарност.

2.4 В приложенията към предложението за директива са представени изискванията по отношение на безопасността и здравето, стандартите за опазване на околната среда и други процедурни документи. Всички тези разпоредби са съобразени с условията за безопасност, характерни за корабоплаването. Повишени са стандартите, свързани с емисиите на вредни субстанции, така че да съответстват на съпоставимите стандарти в сила в Съединените щати.

2.4.1 Предложението за директива, обаче, не препоръчва да се променят пределно допустимите стойности, свързани със шумовото замърсяване. Това се обяснява с факта, че те се обуславят от съвкупност от фактори, които трудно биха могли да се регламентирант на равнището на ЕС. В този случай ролята на местната подзаконова нормативна уредба е особено важна.

2.5 Предвид естеството на разглежданата област, с директивата се дава право на Европейската комисия да изменя посочените в приложенията технически документи и процедури за съответствие с екологичните стандарти, с изключение на пределно допустимите стойности. Това би позволило те да се адаптират с необходимата гъвкавост към постиженията на науката и техниката.

2.6 Важен аспект на директивата е, че тя предвижда за производителите и дистрибуторите достатъчно дълъг преходен период, за да могат да се адаптират към новите разпоредби. В най-общ план за стандартите за емисии този период е три години от влизането в сила на директивата. Периодът за адаптиране може да бъде удължен с още три години за МСП, които произвеждат и пускат на пазара на ЕС извънбордови двигатели с искрово запалване с мощност под 15 kW.

3. Обща оценка

3.1 Представеното за разглеждане предложение въвежда ново регламентиране за сектор, в който 37 000 предприятия, осигуряващи заетост за 270 000 души, произвеждат крайни продукти, двигатели и компоненти⁽¹⁾, като в него се включват и „плавателни съдове, построени за собствено ползване“, което представлява специален вид развлечение. Съгласно посоченото тълкуване, предложението касае плавателни съдове с дължина между 2,5 m и 24 m, които не предлагат превоз на пътници срещу заплащане. В новите разпоредби е включена отделна категория за плавателните съдове за индивидуално използване с максимална дължина 4 m, за да бъдат коригирани констативните преди това пропуски.

3.2 ЕИСК приветства усилията на Комисията да повиши изискванията по отношение на опазването на околната среда и защитата на потребителите и в тази сфера, в съответствие с общите цели. Особено щастливо съвпадение е фактът, че новото регламентиране, макар и да повишава екологичните изисквания, засилва конкурентоспособността на сектора, тъй като му помага да отговори на очакванията на световните пазари и по този начин подобрява неговата конкурентоспособност. ЕИСК изразява надежда, че във все повече области могат да се реализират съпоставими синергии между изискванията за качество и конкурентоспособността. Ето защо препоръчва по-тясно сътрудничество с трансатлантическите партньори с оглед на постигане на сходно разглеждане на параметрите за качество.

3.3 Макар че Комисията се е стремела да отговори на множество проблеми и в доста от случаите е успяла, може да се зададе въпросът за кои географски единици всъщност се отнася разпоредбата. Редица признаци сочат, че целевата област е морското корабоплаване. Би било по-добре в директивата да се посочи по-ясно, че тя се прилага за плавателни съдове, които могат да се използват и за вътрешните водни пътища.

3.4 Проектът за директива разглежда много подробно принципите, ръководещи институционалните структури, които определят съответствието, техните участници и отговорности, правомощия и задачи. ЕИСК приема и приветства стремежа на Европейската комисия да следи за доброто и безпроблемно функциониране на институционалните структури. Той счита, че в това отношение предложението за директива отговаря на очакванията.

3.4.1 Същевременно Комитетът изтъква, че текстът всъщност е формулиран по начин, който е толкова общ, че надхвърля целите на регламентирането на инструментите, приложими към корабоплаването за развлечение. В действителност би трябвало да се прилагат същите процедури и да се въведат същите органи, както за всяка друга стока. По отношение на корабоплаването, разпоредбите по същество се намират в приложенията. ЕИСК счита, че е настъпил моментът да се приеме хармонизирана разпоредба по отношение на защитата на потребителите, която да обхваща всички процедури и институции. По този начин секторното регламентиране действително би отчитало аспектите, свързани със сектора. Този начин на работа би допринесъл в значителна степен за подобряване на прозрачността, яснотата и приемането на европейското законодателство.

⁽¹⁾ Независим продукт, интегриран в друг, който обаче може да се използва и отделно.

3.5 ЕИСК подкрепя идеята на Комисията да ѝ бъдат делегирани правомощия да изменя приложенията, при условие че, в случай на изменение, Комитетът си запазва правото да даде становище и да участва в работата на Комисията по въпроса.

3.6 ЕИСК счита, че Комисията не е използвала всички възможности, за да включи всички участници в консултациите във възможно най-голяма степен, тъй като процедурата за писмени консултации е била проведена само на английски език. ЕИСК очаква от Комисията в бъдеще въпросниците да бъдат предоставени и да могат да се попълват на всички езици, на които е необходимо.

4. Специфични бележки

4.1 ЕИСК одобрява определените категории плавателни съдове, както и изключенията като цяло.

4.1.1 Комитетът обаче поставя въпроса дали не е целесъобразно да се регламентират до известна степен и емисиите от състезателните плавателни съдове. Това би дало значителен принос и за технологичното развитие. Би могло да се окаже целесъобразно да се определят равнища на емисии по категории на показателите.

4.1.2 Поставят се въпроси и по отношение на плавателните съдове, използвани с търговски цел. ЕИСК счита, че стандартите за сигурност и емисии не зависят от това, за какво ще се използва плавателният съд.

4.1.3 Освен това ЕИСК препоръчва безмоторните плавателни съдове също да бъдат изрично упоменати в разпоредбата, тъй като изискванията към тях в областта на сигурността са същите като тези за моторните плавателни съдове: дори и техническите решения да са различни, това не се отразява на стандартите.

4.2 ЕИСК одобрява разпоредбите, свързани с емисии на замърсители, и подкрепя въвеждането на по-високи стандарти. Все пак Комитетът счита за важно да се подчертае, че в бъдеще ЕС, в съответствие с поетите ангажменти, би трябвало да изпълнява по-скоро водеща роля, вместо само да следва тенденцията за все по-строги изисквания в тази област. Това следва да изпъкне особено ярко в докладите относно прилагането и една от задачите на комитета по тази процедура би могла да бъде да обвърже тази директива с мерките, свързани с иновациите.

4.3 Освен това ЕИСК посочва, че за борбата със шумовото замърсяване е целесъобразно да се засилят подзаконовите разпоредби на местно равнище, като същевременно се предвиди възможност за контрол на европейско равнище и се привлекат за участие организациите на гражданското общество.

4.4 ЕИСК подкрепя преходните периоди за участниците на пазара.

4.5 ЕИСК подкрепя предложението във връзка с органите, отговарящи за контрол на съответствието, и изразява надежда, че те няма да доведат само до увеличение на бюрокрацията, а ще служат ефективно за защита на потребителите и околната среда. Комитетът изразява съгласие, че за този род въпроси не е достатъчно саморегулиране, нито само дейности на представителните комитети на съответните икономически участници, макар и да е целесъобразно същевременно да се укрепи консултативната им роля в този процес.

4.5.1 За тази цел следва да се използват най-новите информационни технологии; Комисията следва да насърчава държавите-членки в тази област.

4.6 ЕИСК одобрява идеята процедурата за оценка на съответствието да бъде прилагана за всички плавателни съдове, спадащи към тази категория, включително построените за собствено ползване.

Брюксел, 8 декември 2011 г.

Председател
на Европейския икономически и социален комитет
Staffan NILSSON

ПРИЛОЖЕНИЕ

към Становището на Европейския икономически и социален комитет

- а) Следното изменение, което получи повече от една четвърт от подадените гласове, беше отхвърлено по време на разискванията (член 54, параграф 3 от Правилника за дейността):

Параграф 1.4

се изменя, както следва:

„1.4 В най-общ план ЕИСК изразява съгласие с детайлите в предложението за директива. Той обаче препоръчва да се внесе уточнение в следните аспекти:

- следва по-ясно да се посочи, че стандартите за сигурност и за емисии са приложими за всички видове води, ~~а не само за моретата;~~
- стандартите за сигурност се отнасят за всички посочени видове плавателни съдове;
- за плавателните съдове с малък двигател може да се предвиди по-кратък преходен период;
- що се отнася до шумовото замърсяване, следва да се засили европейският контрол на местната подзаконова нормативна уредба.“

Изложение на мотивите

В определенията в началото на предложението на Комисията (по подразбиране), както и в други части от текста, като тази относно навигационните светлини и Приложение 1 (изрично), се посочва, че разпоредбите се прилагат за всички видове води. Текстът на Комисията не е насочен предимно към моретата – изглежда докладчикът така е възприел текста.

Резултат от гласуването

Гласове „за“:	69
Гласове „против“:	78
Гласове „въздържал се“:	13

- б) Следните текстове от становището на специализираната секция бяха отхвърлени в резултат на приетите от Асамблеята изменения, но получиха подкрепа на една четвърт от подадените гласове:

Параграф 1.3

се изменя, както следва:

1.3 „ЕИСК приветства желанието на Европейската комисия да осигури добро и безпроблемно функциониране на различните органи. Същевременно Комитетът подчертава, че на практика формулировката е толкова обща, че би трябвало да се прилагат същите процедури и да се въведат същите органи за всяка друга стока. ЕИСК счита, че е настъпил моментът да се пристъпи към хармонизация на регламентирането по отношение на защитата на потребителите, което да обхваща всички процедури и институционални структури. По този начин секторното регламентиране действително би отчитало аспектите, свързани със сектора. Този начин на работа би допринесъл в значителна степен за подобряване на прозрачността, яснотата и приетането на европейското законодателство.“

Резултат от гласуването

Гласове „за“:	73
Гласове „против“:	70
Гласове „въздържал се“:	13

Параграф 4.4

се изменя, както следва:

„ЕИСК подкрепя преходните периоди за участниците на пазара. За плавателните съдове с малък двигател би могло да се окаже целесъобразно да се предвидят най-много още една или две години вместо предложените три години.“

Резултат от гласуването

Гласове „за“:	78
Гласове „против“:	49
Гласове „въздържал се“:	10